

Nederlandse
Vereniging van
Ziekenhuizen

branchevereniging van zorgorganisaties
verpleeghuiszorg | zorg thuis | revalidatie en herstel | jeugd

NEDERLANDSE FEDERATIE VAN
UNIVERSITAIR MEDISCHE CENTRA

MPZ milieu platform zorgsector

Aan: Tweede Kamer commissie Volksgezondheid, Welzijn en Sport
Onderwerp: Commissiedebat: Verduurzaming van de zorg op 9 maart 2023
Datum: 1 maart 2023

Geachte lid van de Vaste Kamercommissie VWS,

Op 9 maart spreekt u in een commissiedebat over de verduurzaming van de zorg. In aanloop naar dit debat vragen wij - ActiZ, de Nederlandse ggz, NFU, NVZ, VGN, GZA, KNMP, en MPZ - als branche- en koepelorganisaties in de zorg uw aandacht en steun voor de 'Green Deal 3.0: samen werken aan Duurzame Zorg 2023 – 2026' (GDDZ). Voor een transformatie naar zorg met minimale impact op klimaat, milieu en leefomgeving in 2050.

De branche- en koepelorganisaties in de zorg hebben zich in november vorig jaar gecommitteerd aan de GDDZ. En de ambities zijn groot. Tot de doelstellingen behoren onder meer het verminderen van de CO₂-emissie van gebouwen, het circulair werken met grondstoffen, het verminderen van de milieubelasting door medicatie en investeren in kennisontwikkeling door onderzoek. U kunt de verduurzaming in de zorgsector helpen door de benodigde financiële middelen hiervoor vrij te maken in de voorjaarsnota en daarnaast in te zetten op de realisatie van enkele noodzakelijke randvoorwaardes.

De Green Deal Duurzame Zorg

De zorg heeft een substantiële impact op het klimaat (7% van de totale voetafdruk van Nederland, via directe en indirecte emissies). Door het terugdringen van het verbruik van grondstoffen en het realiseren van de energietransitie kan de zorgsector een aanzienlijke impact leveren aan een gezonde leef- en werkomgeving en de internationale klimaatdoelstellingen.

Vanuit de gemeenschappelijk gevoelde urgentie en intrinsieke overtuiging dat verduurzaming van de zorgsector móet en ook kán, realiseren partijen met de Green Deal Duurzame Zorg een onomkeerbare transformatie naar zorg met minimale impact op klimaat, milieu en leefomgeving in 2050. De uitvoeringsplannen stellen forse ambities voor de zorgsector op vijf thema's.

- Thema 1: Bevorderen gezondheid
- Thema 2: Bewustzijn en kennis bevorderen
- Thema 3: Verminderen CO₂-emissie van gebouwen, energie en vervoer
- Thema 4: Circulair en spaarzaam met grondstoffen en materialen werken
- Thema 5: Verminderen milieubelasting door medicatie(gebruik)

Ambities verduurzaming zorgsector

Om inzicht te krijgen in de concrete stappen en investeringen die nodig zijn om de ambities uit de GDDZ te realiseren, hebben de zorgpartijen hun eigen uitvoeringsplannen opgesteld. Deze plannen zijn uiteindelijk samengevoegd tot het gezamenlijk Integraal Uitvoeringsplan. Op 1 maart is het gezamenlijk Integraal Uitvoeringsplan: 'Zo Werken we Samen aan Duurzame Zorg', aangeboden aan de ministeries VWS, EZK, BZK en I&W.

Nederlandse
Vereniging van
Ziekenhuizen

branchevereniging van zorgorganisaties
verpleeghuiszorg | zorg thuis | revalidatie en herstel | jeugd

NEDERLANDSE FEDERATIE VAN
UNIVERSITAIR MEDISCHE CENTRA

MPZ milieu platform zorgsector

Het Integraal Uitvoeringsplan bevat de doelen, beoogde resultaten, activiteiten en tijdslijnen voor ieder van de thema's en afspraken uit de GDDZ. Het programma maakt mede inzichtelijk welke financiële inspanning nodig is om de doelen en afspraken te realiseren, welke onderdelen de sector zelf ter hand kan nemen en voor welke onderdelen aanvullende financiële ondersteuning vanuit de Rijksoverheid voorwaardelijk is. Dit naast adequate wet- en regelgeving, beperking van administratieve lasten en onderzoek voor kennisontwikkeling.

Noodzakelijke randvoorwaarden en benodigde financiële middelen

Om de ambities van de GDDZ te behalen is het noodzakelijk in te zetten op onderstaande randvoorwaarden:

1. Investeringsbudget

Om de CO₂-footprint van de Nederlandse zorg drastisch te verkleinen is adequate financiering en bekostiging noodzakelijk. Op basis van beschikbare gegevens blijkt uit eerste berekeningen dat de plannen vragen om een geschatte eenmalige investering van 1,6 tot 3,4 miljard euro en leiden tot structurele jaarlijkse meerkosten van 350 tot 650 miljoen euro¹. Deze middelen zijn momenteel niet in de sector beschikbaar. Zonder extra middelen kunnen de ambities uit de GDDZ niet gerealiseerd worden en dienen doelstellingen te worden bijgesteld.

Dit komt mede door de ontwikkelingen van het Normatieve Huisvestingscomponent (NHC) in de langdurige zorg, waarvan de Nederlandse Zorgautoriteit onlangs heeft besloten deze per 2024 te verlagen. Hiermee wordt de investeringsruimte om vastgoed te verduurzamen beperkt. Dit wordt bevestigd door de recente analyse van de [ABN AMRO](#) voor de langdurige zorg.

De branche- en koepelorganisaties in de zorg vragen u:

- *Er bij de minister(s) op aan te dringen de benodigde middelen, zowel de eenmalige als de structurele, vrij te maken in de voorjaarsnota 2023.*
- *De voorgenomen herijking van de Normatieve Huisvestingscomponent (NHC) en Normatieve Investeringscomponent (NIC) per 2024 te heroverwegen.*

2. Geef regie en beperk toename administratieve lasten

De uitvoering van de GDDZ is nu verspreid over vier verschillende ministeries. Dat maakt afstemming buitengewoon lastig. De ministeries van BZK en EZK werken daarnaast afzonderlijk van elkaar aan wetgeving rondom energiebesparing (denk aan de Energy Efficiency Directive (EED) en de Informatieplicht), wat leidt tot dubbele administratieve lasten voor zorgorganisaties.

¹ De berekeningen geven een kostenindicatie. Op onderdelen zijn de verwachte investeringen nog onbekend en daarmee niet opgenomen: voor branches, zoals de Nederlandse ggz, VGN, KNMP en GZA zijn nog geen structurele meerkosten berekend. De eenmalige investeringen in vastgoed zijn een eerste inschatting, evenals de verwachte baten. Deze kunnen hoger of lager zijn.

Nederlandse
Vereniging van
Ziekenhuizen

branchevereniging van zorgorganisaties
verpleeghuiszorg | zorg thuis | revalidatie en herstel | jeugd

NEDERLANDSE FEDERATIE VAN
UNIVERSITAIR MEDISCHE CENTRA

MPZ milieu platform zorgsector

Een ander voorbeeld is het door het ministerie van I&W voorgenomen besluit om bedrijven met meer dan 100 medewerkers de zakelijke en woon-werkverkeer kilometers te laten registreren. Dit staat haaks op het programma [Ont]Regel de Zorg van het ministerie van VWS.

Wij roepen de verschillende ministeries op om eerder gemaakte afspraken, zoals ook in de GDDZ, over het harmoniseren van wetgeving na te komen en ons credo te ondersteunen: 'eenmalige vastlegging voor meervoudig gebruik'. In de afgelopen maanden zijn door de zorgbranches wederom meerdere gesprekken gevoerd met BZK en EZK, maar dit leidt nog niet tot gewenst resultaat. De branche- en koepelorganisaties in de zorg pleiten ervoor om VWS een regierol te geven om de interdepartementale samenwerking beter te faciliteren.

De branche- en koepelorganisaties in de zorg vragen u:

- *Te pleiten voor het geven van een regierol aan het ministerie van VWS in de interdepartementale samenwerking rondom duurzame zorg.*
- *Bij de minister te pleiten voor het in kaart brengen van de administratieve lastendruk als gevolg van de GDDZ en deze waar mogelijk tot een minimum te beperken.*

Contact

Voor meer informatie of vragen, neemt u contact op met Thomas Oostlander (t.oostlander@actiz.nl / 06-82963697) adviseur public affairs ActiZ.